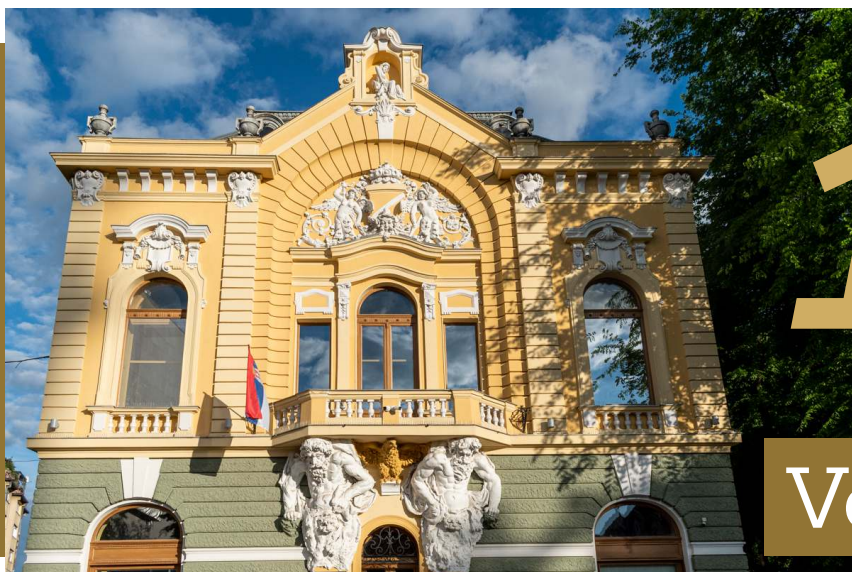

135 éves a Szabadkai Városi Könyvtár

A Szabadkai Városi Könyvtár jogelődje 1890-ben jött létre a város monográfusa, Iványi István főgimnáziumi tanár kezdeményezésére. A 150 tagot számláló Közkönyvtár Egyesület elnöke a Nemzeti Bank igazgatója, dr. Guln György volt, alelnöke pedig Milkó Izidor író, de további híres személyiségek is helyet kaptak az elnökség és a tagság soraiban (pl. dr. Brenner József, Haverda Mátyás, Ago és Laza Mamuzić és még sokan mások). A szervezet intézményesült, majd csakhamar a város szellemi életének központjává vált: nemcsak könyveket, hanem történelmi dokumentumokat, régiségeket, értéket is elkezdtek gyűjteni, továbbá értékes hagyatékok felkutatásába és vásárlásába is kezdtek. Az első világháború előtt már szakmai állománytervezés és -rendezés zajlott a kereteiben (katalogizáció reformálása, fiókkönyv-

tári hálózat létrehozása stb.), valamint – az állomány (jövőbeni) értékét felismerve – helyismereti részleget is létrehoztak. A könyvtár aranykora a világháborúk után, 1953-ban, a jelenlegi székhelyre – a Raichle Ferenc által tervezett Nemzeti Kaszinóba – történő átköltözéssel vette kezdetét. Itt található a város legszebb olvasóterme, amely nem csak a Kaszinó egykori bálterme, de Kosztolányi Pacsirtájának is ismert helyszíne.

Ma már egy több mint 60 (iskola- és köz)könyvtárat felügyelő, az országban egyedüli négynyelvű törzskönyvtárról beszélhetünk, amely 7 fiókkönyvtárral rendelkezik Palics, Bajmok, Csantavér, Újfény, Nagyfény, Sándor és Tavankút külvárosi településeken. Állománya mintegy 400.000 példányt számlál, melynek legértékesebb gyűjteményei

a régi és ritka, valamint a helyismereti állomány. Előbbi ősnymtatványokat is tartalmaz, utóbbi pedig igyekszik minden Szabadka várossal kapcsolatos dokumentumot megőrizni a monografikus kiadványoktól kezdve, a plakátokon és aprónymtatványokon át, egésze a kalandáriumokig.

„A könyvtár aranykora a világháborúk után, 1953-ban, a jelenlegi székhelyre – a Raichle Ferenc által tervezett Nemzeti Kaszinóba – történő átköltözéssel vette kezdetét. Itt található a város legszebb olvasóterme, amely nem csak a Kaszinó egykori bálterme, de Kosztolányi Pacsirtájának is ismert helyszíne”

Fotók: Szabadkai Városi Könyvtár

Örökség és megújulás párbeszéde egy térben - képek az intézmény életéből

Berényi Eszter igazgató
a rangos állami (szerbiai) kitüntetéssel

Teltházas est a város legszebb olvasótermében

Szerkezeti felépítését tekintve jelenleg Felnőtt kölcsönző-, Gyermeke-, Feldolgozó és Tudományos osztály, valamint Régi és ritka állományt őrző, Helyismereti és Digitalizációs részleg működik az intézményben. Jelenleg folyamatban van egy Idegennyelvi részleg kialakítása, melynek keretében angol, német, francia, orosz, olasz, kínai és iráni könyvek kapnak majd helyet a polcokon.

A könyvtárak átalakuló szerepét felismerve a kínálat már nem csak az olvasószolgálati működésben merül ki, hanem különböző rendezvények, író-olvasó találkozók szervezésében, pá-

lyázati kiírások megjelentetésében és a digitalizációs tevékenységben. Az épület nemrégiben, a magyar kormány támogatásával egy új, modern épületszárnyal is bővült. A rendezvények a régi és új olvasótermek egyikében, nyáron pedig az udvaron kerülnek megszervezésre, míg a Digitalizációs osztály munkája már szinte teljes egészében ebben az új épületben zajlik. Ez utóbbi gyümölcse a nemrégiben útjára indított program keretében megvalósult *felületen* tekinthető meg, ahol már több száz digitalizált példánnyal találkozhat az olvasó.

A programkínálat évről évre változik: néhány program teljesen letűnt már, vannak, amelyek átalakultak (módosult formában vannak csak jelen), s vannak hagyományosnak mondható, ún. állandó rendezvények. Ilyen például a Kalandozás Könyvorszámban elnevezésű olvasást népszerűsítő verseny, melynek keretében 2025-ben több mint 1000 jelentkező gyermek vett részt, s közel 200 ajándék került

kiosztásra. A horvát nemzeti kisebbség egyik legnagyobb helyi rendezvénye, a Vujkov Balint-napok bizonyos programjai is a városi könyvtárban kerülnek megrendezésre, míg az önkormányzati szintű szavalóverseny is itt talált otthonra. A vajdasági magyar közösség szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró Kosztolányi Dezső Irodalmi Napok is ma már újragondolt formában kerül megszervezésre: igyekszik megőrizni eredeti szellemiségét, ugyanakkor szerkezetében és tartalmában megújult, azzal a céllal, hogy ismét a város kulturális életének meghatározó eseménye lehessen. A könyvtárban állandó jelleggel szerveznek tematikus gyermekfoglalkozásokat is.

A könyvtári hálózat keretében az intézmény számos szerbiai, magyarországi és horvátországi intézménnyel ápol jó viszonyt, amit mi sem bizonyít jobban, mintsem a tény, hogy 2025-ben a Szerbiai Könyvtáros Egyesület egyik legrangosabb konferenciájának házigazdája lesz.

Emellett, az intézmény idén ünnepelte fennállásának 135. évét, az ünnepi műsorban Szabadka Város Önkormányzata, továbbá számos oktatási és művelődési intézménye is kivette a részét.

Sok terv vár még megvalósításra a digitalizáció és a szolgáltatások terén egyaránt, hiszen a könyvtáros egy folyamatosan megújuló, mégis egy kézzel a múltba kapaszkodó őrzői hivatás, de az intézmény lelkes szakmai közössége mindent megtesz azért, hogy a támogatási lehetőségek maximális felhasználásával egyetemben minőségi szolgáltatást nyújtson az olvasóknak.

Homonaji-Szalai Andrea

A könyvtár régi és ritka állományának egy részének kiállítása a 135 éves évforduló alkalmából

„A könyvtári hálózat
keretében az
intézmény számos
szerbiai,
magyarországi
és horvátországi
intézménnyel ápol
jó viszonyt”